

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Pello 14. syyskuuta 2015

mmv@eduskunta.fi

jaakko.autio@eduskunta.fi

Viite : Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö E 43/2015 vp

Jokiseura esittää lohien sekakantakalastuksen puolittamista 2016

LOHIKUOLEMAT nousivat viime ja tänä vuonna merkittäviksi Itämeren tärkeimmässä luonnonlohikannassa Tornionjoella. Tämän pitäisi olla erittäin hälyyttävää, sillä merivaelluksen aikana heikot ja vahvemmat lohikannat sekoittuvat keskenään. Sekaisin uivissa syönnösparvissa taudin leviäminen Perämeren heikkoihin luonnonlohikantoihin on enemmän kuin todennäköistä. Koska on tiedetty, että Puolan meritaimenistukkaissa on jo 2010 havaittu kalojen **UDN**-ihokuoliota *[Ulcerative dermal necrosis]* ja samaa tautia havaittiin 2013 Ruotsin **LJUSTORPÅ**:ssa, ministeriön toimet Suomen lohikiintiöiden lisäämiseksi tänä vuonna, 18.6. à 4 000 lohta ja 31.8. à 1 600 lohta sekä toimimattomuus Tornionjoen lohikuolemien selvittämiseksi kertovat MMM:n täydellisestä välinpitämättömyydestä Perämeren jokien luonnonlohikantoja kohtaan. Ruotsin valtion eläinlääketieteenlaitos SVA:n tutkimista neljästä näytteestä (*ei kokonaisia lohia*) Tornionjoelta kaksi osottautui UDN-positiivisiksi. Näin ollen on selvää, että UDN on ainakin osasyynä lohikuolemiin. Epidemian kesto on tyypillisesti viisi-kuusi vuotta.

VAROVAISUUSPERIAATEEN noudattamiselle on nyt erityiset perusteet. Lohien sekakantakalastusta merellä ja lohijokisuiden ulkopuolisilla rannikkoalueilla on huomattavasti vähennettävä, niinkuin Ruotsi on jo tehnyt. Olemme pahoillamme erityisesti siitä, että **SUOMI** on poikennut lohikiintiöiden puolittamisen jälkeen 2012-2015 yhteisesti sovitusta linjasta lohien meripyynnin vähentämiseksi. Tähän on saatava pikainen korjaus; Suomen kansallisen kiintiön kasvattaminen vaihtokaupoin ja siten järjestetty ylimääräinen pyynti on lopetettava.

PERÄMEREN JOET taantuivat viimevuodesta noin 60 000 lohen verran. Viime vuonna nousuun lähteneille pienille joille tuli tänä vuonna romahdus. Tietojemme mukaan **RÄNE** (3 700 lohta 2014) romahti melkein neljännekseen viime vuotisesta, sieltä puuttuu yli 2500 lohta. Pieni **ÅBY** jää reiluun kolmannekseen; sinne ei päässyt edes 50 kutuparia. Vain **BYSKE** on viime vuoden tasolla. **KALIX** (viime vuonna 15 500 lohta) kärsii meripyyynnistä ja on pudonnut puoleen viime vuodesta, lähes 10 000 lohta puuttuu. **PIITIME** on sen verran myöhäinen joki, että sen nousua ei vielä voi tulkita. **SIMON** tämänvuotinen nousu ilahduttaa koko kesän jatkuneella tasaisuudella, mutta ainakin 1 000 lohta olisi silti pitänyt vielä päästä läpi, jotta edes kohtalaisesta vuodesta voisi puhua. **TORNIO** on jäänyt viime vuoden ennätyksestään **yli 40%**! - Väylä romahti yli 40 000 lohen verran; määrä jota vielä kymmenen vuotta sitten olisi pidetty Tornionjoella kohtuullisena lohivuonna. Näin ollen komission esitykselle Itämeren lohikiintiöiden nostamiseksi ei ole perusteita.

Koska meripyynti ei lajittele, vaan kalastuksen kohteena on myös häviämisuhanalaisia kantoja, lienee selvää, että nyt on syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta. Koska sekakantakalastuksen lopettamiseksi ei vielä tunnu olevan riittävää ymmärrystä, esitämme lohen merellä tapahtuvan sekakantakalastuksen puolittamista. **Tarκοitamme tällä lohikiintiöiden puolittamista ensi vuodeksi tämän vuoden luvuista koko Itämerellä Suomenlahti mukaanlukien** (SubDiv 22-32). Toisin kuin kalastuksen kokonaan lopettamisella lohen meripyyntiin (arvo n.2 milj.€) puolittamisesta ei seuraa merkittävää taloudellisesta haittaa, koska pienemmän tarjonnan seurauksena kilohinnat nousevat.

Lohen alkuperämaille Suomelle ja Ruotsille olisi edullista painottaa jokivarsien historiallisia pyyntioikeuksia Itämeren lohikiintiöistä neuvoteltaessa. Viittaamme siihen, että lohi on jokinen luonnonvara, jonka kalastus- ja saalishistoria on jokikalastuksessa. Edellytämme, että varsinaisten asianomistajien, lohijokivarsien ihmisten, edut ja mielihypiteet huomioidaan erityisesti lohen merikiintiöistä päätettäessä.

Kunnioittavasti

Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi